

Верховний
Суд

Касаційний господарський суд

Захист права власності на акції у господарському суді

Ганна Вронська

Суддя Верховного Суду, секретар судової палати для розгляду справ щодо корпоративних спорів, корпоративних прав та цінних паперів КГС ВС

Виключна юрисдикція господарських судів

- ✓ під корпоративними відносинами маються на увазі відносини, що виникають, змінюються та припиняються щодо корпоративних прав. Корпоративні права - це права особи, частка якої визначається у статутному капіталі (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами

ст.167 ГК України

Виключна юрисдикція господарських судів

- ✓ справи у спорах, що виникають з корпоративних відносин, в тому числі у спорах між учасниками (засновниками, акціонерами, членами) юридичної особи або між юридичною особою та її учасником (засновником, акціонером, членом), у тому числі учасником, який вибув, пов'язані зі створенням, діяльністю, управлінням або припиненням діяльності такої юридичної особи, крім трудових спорів
п.3 ч.1 ст.20 ГПК України
- ✓ справи у спорах, що виникають з правочинів щодо акцій, часток, паїв, інших корпоративних прав в юридичній особі, крім правочинів у сімейних та спадкових правовідносинах
п.4 ч.1 ст.20 ГПК України
- ✓ справи у спорах між юридичною особою та її посадовою особою (у тому числі посадовою особою, повноваження якої припинені) про відшкодування збитків, заподіяних юридичній особі діями (бездіяльністю) такої посадової особи, за позовом власника (учасника, акціонера) такої юридичної особи, поданим в її інтересах
п.12 ч.1 ст.20 ГПК України

Вирішення корпоративного спору – виключна юрисдикція господарських судів

Є сумнів щодо юрисдикції? Перш за все слід з'ясувати чи є спір корпоративним!

Відсутнє порушення корпоративних прав – рішення загальних зборів товариства дійсне

- ✓ якщо за результатами розгляду справи факт порушення рішенням прав та законних інтересів учасника (акціонера, члена) юридичної особи не встановлений, господарський суд не має підстав для задоволення позову
- ✓ не всі порушення законодавства, допущені під час скликання та проведення загальних зборів юридичної особи, є підставами для визнання недійсними прийнятих ними рішень

постанови КГС ВС у справах № 916/474/18, 927/699/17, № 916/375/17, №916/4139/15, № 910/22291/16, № 927/265/17, № 916/1553/17, № 910/20357/16

Зміст повідомлення про скликання загальних зборів

- ✓ відповідно до ч.3 ст.35 Закону України "Про акціонерні товариства" акціонери мають бути повідомлені не лише про дату, а й про конкретний час проведення загальних зборів

постанова КГС ВС у справі № 908/3577/16

Реєстр власників іменних цінних паперів

- ✓ відсутність під час проведення загальних зборів переліку акціонерів, які мають право на участь у загальних зборах, унеможлиблює встановлення їх правомочності і тому є підставою для визнання недійсними прийнятих цими зборами рішень незалежно від виду акціонерного товариства (ПАТ чи ПрАТ)

постанова КГС ВС у справі № 30/5005/6894/2011

Вплив учасника (акціонера, члена) на прийняття загальними зборами рішень не вичерпується лише голосуванням

✓ учаснику (акціонеру, члену) не може бути відмовлено у задоволенні вимог про визнання недійсними рішень загальних зборів тільки з мотивів недостатності його голосів для зміни результатів голосування

постанови КГС ВС у справах № 907/167/17, №904/6965/17,
№904/6983/17

Проведення щорічних зборів акціонерів – обов'язок товариства

- ✓ порушення акціонерним товариством встановленого ст. 32 Закону України "Про акціонерні товариства" терміну скликання та проведення річних загальних зборів не має наслідком звільнення товариства від проведення зазначених зборів за результатами звітного року
- ✓ володіння позивачем кількістю акцій, яка є недостатньою для самостійного скликання загальних зборів, не є підставою для відмови у захисті його права на участь в управлінні акціонерним товариством, порушеного ухиленням товариства від виконання встановленого законом обов'язку щодо проведення річних загальних зборів акціонерів

постанова КГС ВС у справі № 926/2301/17

Невідновлення АТ інформації про власників іменних цінних паперів

- ✓ невідновлення інформації про власників іменних цінних паперів та невключення їх до реєстру власників іменних цінних паперів (обов'язок щодо відновлення якої рішенням господарського суду покладено на депозитарну установу та зобов'язано останню надати реєстр власників іменних цінних паперів АТ), не позбавляє акціонера (-ів), акції якого (-их) не були своєчасно переведені в бездокументарну форму, права на отримання дивідендів, оскільки станом на момент прийняття рішення про виплату дивідендів та на момент їх виплати особа була і є акціонером та має корпоративні права

постанова КГС ВС у справі № 922/677/18

Визначення юрисдикції : позиції Великої Палати ВС

- ✓ справи, що виникають у спорах між акціонерним товариством та його акціонером (акціонерами), які пов'язані із втратою системи реєстру власників іменних цінних паперів та порушенням товариством своїх обов'язків щодо відновлення реєстру власників іменних цінних паперів, слід розглядати як справи, що виникають із корпоративного спору, а отже вони є підвідомчими господарським судам

постанова ВП ВС у справі № 911/3704/16

Верховний
Суд

Касаційний господарський суд

Дякую за увагу!

